

Een Veilige Start

Dr. Lin Day, Baby Sensory 2009

Wanneer ouders verzorgingsproducten of speelgoed voor hun baby kopen, is de vraag of er misschien chemicaliën inzitten die schadelijk kunnen zijn voor hun kindje, wel het laatste wat in hun hoofd opkomt. Ouders en artsen zijn het echter aan zichzelf en de baby verplicht om alles te weten te komen over de producten die ze gebruiken, inclusief de potentiële risico's en eventueel passende alternatieven. Mede door hun snelle groei en ontwikkeling zijn baby's extra gevoelig voor chemicaliën. Al worden ze slechts blootgesteld aan kleine hoeveelheden veel gebruikte chemicaliën, dan kan dit al een diepgaand effect hebben op hun toekomstige gezondheid, leervermogen en ontwikkeling.

Het doel van dit artikel is om ouders er zich bewust van te laten worden dat sommige speelgoedartikelen en verzorgingsproducten ingrediënten bevatten die de hormoonhuishouding kunnen verstoren, de zich ontwikkelende hersenen kunnen beschadigen en tot een breed scala aan gezondheid- en gedragsproblemen kunnen leiden als ze ouder worden. Wanneer je kijkt naar de toename van astma, leerstoornissen, concentratiestoornissen en andere aandoeningen, is het belangrijker dan ooit om baby's te helpen zich tot hun volle potentie als gezonde en intelligente kinderen te ontwikkelen.

Prenatale ontwikkeling

Wat er in de eerste, kwetsbare maanden van de zwangerschap gebeurt, kan invloed hebben op het verdere leven van de baby. Alles wat de moeder tot zich neemt bereikt de baby door de placenta of het vruchtwater. Alcohol kan de celontwikkeling bijvoorbeeld verstoren en de chemicaliën in sigarettenrook kan de zuurstoftoevoer naar de hersenen doen afnemen en de baby onthouden van zowel calcium als proteïne. Onderzoek suggereert dat zg. phyto-oestrogenen, die in sommige plantaardige producten zoals soja voorkomen, invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van de voortplantingsorganen van de mannelijke foetus. Gebruik op lange termijn kan leiden tot een vervroegde puberteit bij meisjes, een verlate puberteit bij jongens, onvruchtbaarheid en andere, soortgelijke problemen.

Cleansers, toners, deodorant en gezichtscrèmes kunnen ook oestrogenen bevatten die het lichaam van de moeder via de huid binnendringen en zo de ongeboren baby kunnen beschadigen.

Huidverzorgingsproducten

Vanwege de doorlaatbaarheid van hun huid en de prematuriteit van hun immuunsysteem zijn baby's erg gevoelig voor toxische substanties. Vanaf het moment dat ze geboren worden, worden ze blootgesteld aan talloze substanties voordat hun huid haar eigen beschermingslaag heeft opgebouwd. Met de explosieve groei van verzorgingsproducten voor baby's is het geen grote verrassing dat het aantal gevallen van eczeem, astma en andere gezondheidsaandoeningen ieder jaar nog blijft stijgen. Het gehalte aan

chemicaliën in deze producten is misschien acceptabel voor volwassenen; voor een baby geldt dit zeer zeker niet.

Huidige onderzoeken leren ons dat de producten die we op de huid van onze baby's smeren parabenen (methyl, ethyl, propyl, en butyl) bevatten. Dit zijn synthetische conserveringsmiddelen welke de groei van organismen onderdrukken. Parabenen gedragen zich als hormonen en verstoren het immuunsysteem en de ontwikkeling van het voortplantingssysteem. Er zijn ook voorbeelden bekend van kinderen waarbij zich borsten ontwikkelden na het gebruik van shampoo die op oestrogenen gebaseerde parabenen bevatten. Parabenen kunnen de ontwikkeling van de hersenen en andere organen van de baby nadelig beïnvloeden. Ze worden opgeslagen in het lichaam en het kan dus jaren duren voordat de gevolgen van blootstelling eraan zichtbaar wordt.

De volgende producten zijn niet veilig voor baby's:

- Baby olie - een combinatie van verschillende vloeibare koolwaterstoffen vervaardigd uit ruwe olie die de poriën verstopt en allergische reacties veroorzaakt die kunnen leiden tot artritis, migraine, epilepsie en diabetes
- Vaseline - gemaakt uit ruwe olie en in de industrie gebruikt als vloeistof bij het metaal snijden. Het blokkeert de opname van zuurstof en het vrijkomen van kooldioxide hetgeen de huid kan doen verstikken. Kan, na langdurig gebruik, de werking van het zenuwstelsel en het immuunsysteem beïnvloeden.
- Lanoline - komt veelvuldig voor in cosmetica en handcrème. Lanoline, die voor de commercie geproduceerd wordt, kan dioxinen bevatten waarvan bekend is dat ze kankerverwekkend zijn. Wordt in verband gebracht met ontwikkelingsproblemen zoals ADHD en andere leerstoornissen. Er zijn hoge concentraties van dioxinen in borstvoeding gevonden wat zorgwekkend is met betrekking tot het eventuele verband tussen het geven van borstvoeding en potentiële stoornissen.
- Baby lotion - kan parabenen en propyleenglycol bevatten; een industrieel antivries dat de huid kan binnendringen en leverafwijkingen en schade aan de nieren kan veroorzaken. Indien er geen sprake is van een huidprobleem hebben de meeste baby's geen baby lotion nodig.
- Babydoekjes - kunnen alcohol, propyleenglycol en parabenen bevatten.
- Babypoeder - afkomstig van een zachte rotssoort, kan het ademhalingsstelsel binnendringen en bij inademen van grote hoeveelheden ademhalingsproblemen veroorzaken.
- Babyshampoo - kan synthetische substanties zoals Natriumlaurylethersulfaat bevatten wat gebruikt wordt om zijn schuimvormende en reinigende eigenschappen. Natriumlaurylethersulfaat kan oogirritaties, huideczeem, haarverlies, berg en andere allergische reacties veroorzaken. Het kan al na één wasbeurt de bloedsomloop binnendringen. Alles wat baby's nodig hebben om schoon te blijven is een badje of warm water.

Al worden alle ingrediënten vermeld op het etiket, er is geen enkel bedrijf dat waarschuwt voor de aanwezigheid van carcinogenen in haar product. Er zijn ook geen

wettelijke regels aan de termen 'plantaardig', 'natuurlijk' en 'hypoallergeen' verbonden. Deze termen kunnen alles betekenen wat de fabrikant maar wil.

Schijnbaar 'groene' producten kunnen verborgen ingrediënten bevatten zoals parabenen.

Indien producten bedoeld zijn om te gebruiken op de kwetsbare huid van een baby, dan zouden ze geen antiseptische of schimmeldodende middelen, conserveringsmiddelen, parfum of kleurstoffen mogen bevatten. Gebruik in plaats hiervan een zalf zonder toegevoegde chemicaliën of alleen water en watten.

Weekmakers

Onderzoekers hebben een sterk en constant verband ontdekt tussen blootstelling aan ftalaten oftewel weekmakers en de prevalentie van astma, bronchitis en andere soortgelijke aandoeningen bij baby's en jonge kinderen. Weekmakers worden gebruikt om geuren te stabiliseren en om plastic zacht en buigzaam te maken. Ze komen in de meest gangbare producten voor; van lotions en spuitbussen tot plastic speelgoed en vinyl vloerbedekking. De toename in longproblemen is niet bepaald verrassend als je bedenkt dat baby's zich vaak dicht bij de vloer bevinden, waar weekmakers zich verzamelen in stof. Baby's die slapen op matrasjes met een hoes van vinyl kunnen de chemische moleculen ook inhaleren waarna ze zich vervolgens ophopen in lichaamsvet. Weekmakers die niet afgebroken kunnen worden, kunnen de hormoonfuncties verstoren die verschillende processen in het lichaam reguleren, waaronder het metabolisme, de groei en de seksuele ontwikkeling.

Weekmakers kunnen ook zorgen voor een miskraam, geboortefwijkingen en problemen bij het krijgen van kinderen. Recente onderzoeken hebben aangetoond dat zwangere vrouwen met een hoog gehalte aan ftalaten in hun lichaam een grotere kans hebben om een zoon te krijgen met genitale afwijkingen. Weekmakers dringen het lichaampje van de baby binnen via het vruchtwater alwaar ze de ontwikkeling van hersenen en weefsel beïnvloeden alsook de productie van het mannelijk hormoon testosteron. Problemen zoals een lage spermaconcentratie (sinds 1940 is de gemiddelde spermaconcentratie wereldwijd afgenomen met 50 procent), onvruchtbaarheid, borst- en prostaatkanker komen pas later in het leven aan het licht.

Plastic speelgoed dat gemaakt is van polyvinylchloride (PVC of vinyl) baart de grootste zorgen. Polyvinylchloride wordt gecreëerd door uiterst toxische chemicaliën met elkaar te combineren om het uiteindelijke materiaal te vormen. Als een baby veel kauwt of zuigt op dit materiaal dan kan dit het vrijkomen van diisononylftalaat, een stof die zelfs in kleine hoeveelheden mogelijk giftig is, versnellen. Over het gebruik van fopspenen en flessenspenen hoeft men zich echter geen zorgen te maken; deze zijn vervaardigd uit latex of silicone en hier dient men alleen voorzichtig mee te zijn als de baby allergisch is voor de proteïne in latex.

Ondanks felle tegenstand uit de industriële sector, is het gebruik van ftalaten bij de productie van babyspeelgoed sinds 1999 verboden in Groot-Brittannië. In China, waar 85 procent van alle speelgoed van de wereld wordt geproduceerd, heerst sindsdien een verbod op het gebruik van ftalaten in de productielijnen voor de Europese markt. Desondanks komen er iedere week 40 nieuwe chemische producten op de markt waarvan er slechts enkelen goed getest worden. Sommigen glippen door de mazen van het net van de regelgeving en worden pas achterhaald wanneer er een probleem ontdekt wordt. Van ongeveer 30 procent van het speelgoed en bijtringen die al op de planken in de winkels liggen, wordt vermoed dat ze ftalaten bevatten. Er kunnen zich tevens ftalaten bevinden in speelgoed voor oudere kinderen, voedselcontainers, cosmetica en huishoudelijke producten.

Hoewel het onmogelijk is om het contact met schadelijke chemicaliën volledig te vermijden, kan wel voorkomen worden dat baby's en kleine kinderen plastic voorwerpen in hun mond stoppen als deze hier niet voor bedoeld zijn. Over het algemeen zou alles wat gemaakt is van zacht plastic vermeden moeten worden. Het beste advies is om alleen speelgoed te kopen van natuurlijk materiaal zoals massief hout dat niet is afgewerkt met toxisch materiaal, rubber of organische stoffen zoals katoen, hennep of wol. Door de toename van de gezondheidsproblemen zijn sommige fabrikanten gedwongen om over te stappen op minder omstreden materialen zoals polyethyleen of EVA kunststof, welke geen weekmakers bevatten. Enkele grote winkels hebben potentieel gevaarlijke producten verwijderd en willen alleen nog producten op voorraad die vrij zijn van weekmakers. Bedrijven die een PVC-vrij beleid hanteren zijn ondermeer Ikea, Boots, the Early Learning Centre en Mothercare. Anderen maken gebruik van het label 'PVC-vrij' op een deel van de producten die ze verkopen. Helaas zie je het gebruik van chemische additieven meestal niet terug op de etiketten. De beste manier om erachter te komen of een product wel of geen ftalaten of PVC bevat, is direct contact opnemen met de fabrikant.

Bisphenol-A

Bisphenol-A (BPA), de belangrijkste bouwstenen van polycarbonaat plastic, was kort geleden voorpaginanieuws als zijnde een potentieel gevaar voor de gezondheid van baby's. Al wordt BPA al meer dan 40 jaar gebruikt bij het vervaardigen van plastic babyflesjes en voedselcontainers, onderzoek suggereert nu dat deze chemische stof kan uitlogen in babymelk en bewaarde babyvoeding als het plastic afbreekt. Meerdere onderzoeken hebben uitgewezen dat BPA oestrogeen in het menselijk lichaam kan imiteren. Er is echter geen afdoende bewijs dat BPA de menselijke gezondheid langdurig kan beïnvloeden.

Sommige wetenschappers beweren dat het vrijkomen van BPA tijdens de zwangerschap, de seksuele ontwikkeling en de chemie in de hersenen van de foetus, kan veranderen.

Daar meisjes hun eitjes al in de baarmoeder vormen, kan het ook invloed hebben op de derde generatie. Vooral baby's en peuters zijn gevoelig voor de gevolgen van BPA omdat hun lichamen en hersenen nog volop in ontwikkeling zijn. Bij jonge kinderen en kinderen in de prepuberteit kan deze chemische stof het risico op kanker, een disfunctioneel immuunsysteem, leer- en gedragsstoornissen, autisme en obesitas verhogen. Hoewel sommige wetenschappers geloven dat een laag gehalte aan BPA geen meetbare veranderingen veroorzaakt, zijn de meeste onderzoeken hiernaar uitgevoerd op dieren. Alle chemicaliën die een risico vormen voor baby's of, naar alle waarschijnlijkheid, later in het leven gezondheidsproblemen kunnen veroorzaken, dienen echter ter discussie te blijven staan.

Veiligheidsmaatregelen

De 'Consumer Product Safety Commission' en Greenpeace raden aan om de volgende stappen te nemen om blootstelling aan potentieel schadelijke stoffen te doen afnemen:

- Gooi alle producten die BPA bevatten weg en gebruik veiliger alternatieven zoals glazen flesjes of flesjes die gemaakt zijn van ondoorzichtig, minder glanzend, veiliger plastic.
- Gebruik flesjes die zijn gemaakt van polyethyleen, polypropyleen of polyamide; deze materialen bevatten geen polycarbonaat.
- Gooi beschadigde en troebele flesjes en flesjes waar krassen op zitten weg.
- Giet heet water niet direct in het flesje en zet de flesjes niet in direct zonlicht.
- Zet de flesjes niet in de afwasmachine of de magnetron en steriliseer ze niet. Toenemende hitte kan ervoor zorgen dat de chemische stof uitlooft in de vloeistof die de baby drinkt.
- Kijk op de onderkant van flesjes en dergelijke om te zien welk nummer in het recycle symbool staat. Bij de nummers 2, 4 of 5 (#2, #4 of #5) weet je dat er geen BPA in zit.
- Schaf geen plastic aan waarop nummer 3 (#3) in het recycling symbool staat.
- Zoek naar labels waarop 'PVC-vrij' staat als je zacht plastic speelgoed of bijtringen koopt.
- Geef baby's geen zacht plastic speelgoed dat eigenlijk voor oudere kinderen is bedoeld - bij deze producten is de kans hoger dat er ftalaten of of BPA gebruikt zijn.
- Gebruik goedgekeurde biologische verzorgingsproducten voor je baby welke vrij zijn van chemicaliën of gebruik ze helemaal niet.
- Er zijn vele websites die informatie geven over chemische toevoegingen aan baby artikelen.

Ook al is er weinig sprake van blootstelling aan chemische stoffen, het is altijd verstandig om het gebruik van huidverzorgingsproducten, speelgoed en flesjes voor baby's, die mogelijk schadelijke stoffen bevatten, te beperken. Het is niet nodig om alles

uit te bannen maar ouders en artsen dienen alert te zijn, vooral als het om baby's gaat; zij lopen het meeste risico.

Baby Sensory copyright © 2009